බුද්ධ ධර්මය

10 ශ්‍රේණිය 13 පාඩම

ඇති තතු කියන තිලකුණු දහම

බප/ හො/ ශී සාරාලං කාර ම.වි. කිලැල්පිටිය

අරමුණ

ත්රිලක්ෂණ ධර්මතාවය හැඳින අකම්පිත ව යථාර්ථය ට මුහුණ දෙයි.

ඉගෙනුම් ආධාරක:-

පෙළ පොත ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංගුහය පරිගණක රූප සටහන්

ත්රිලක්ෂණය යනු කුමක් ද?

ලොව පවතින සියලු ම දේවල් වලට පොදු වූ ලක්ෂණ තුනක් ත්රිලක්ෂණය ලෙස හැඳින්වේ.

එනම්,

1 අනිතාහ

2 දුක්බ

3 අනාත්ම

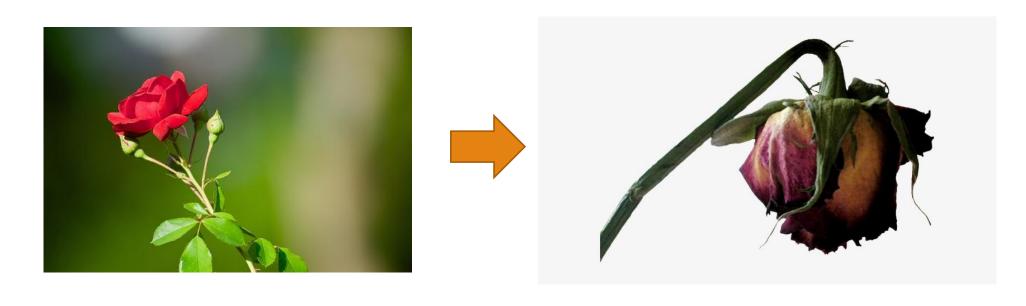
මෙය බුදු දහමේ මූලික ඉගැන්වීමක් වේ. ත්රිලක්ෂණය ඇතුළත් බුද්ධ දේශනාව <mark>අනත්ත ලක්ඛණ සූතුය</mark>යි.

අනිතා ලක්ෂණය

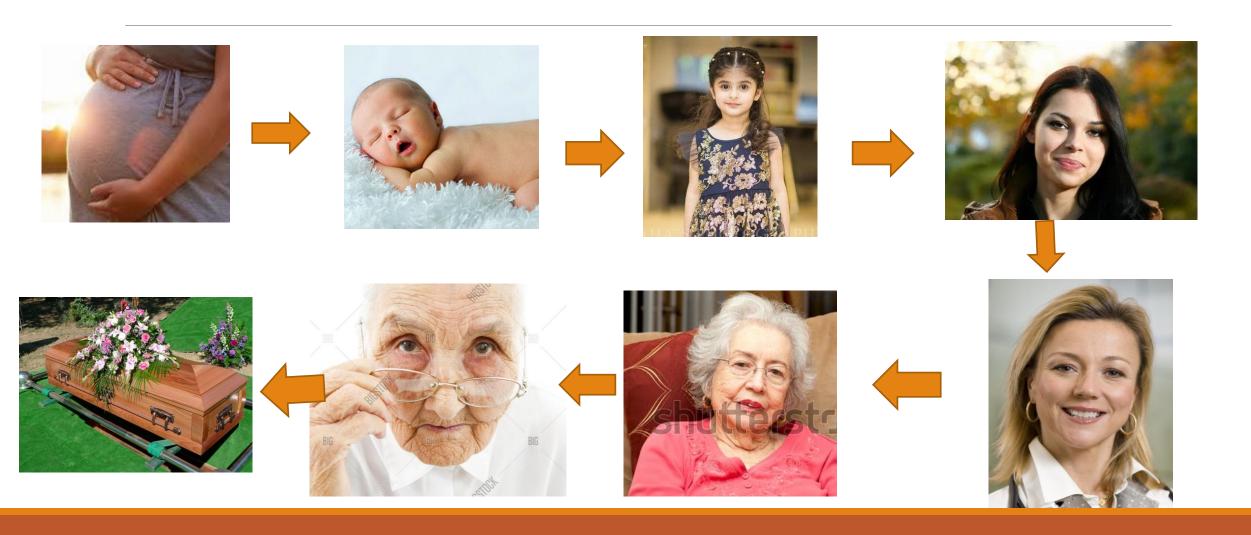
අනිතා යනු වෙනස් වීමයි.

එනම් අස්ථිර බවයි.

ලොව පවතින ජීවී අජීවි සියලු දේ වෙනස් වේ . විනාශ වේ.

මෙම අනිතා ස්වභාවය සත්වයා මවු කුසේ පිළිසිඳ ගත් දා සිට මරණය දක්වාම පවතී.වයසට යාම ලෙස හඳුන්වන්නේ මෙම ලක්ෂණයයි.

සත්වයා නිර්මාණය වී ඇති පංචස්කන්ධයේ අනිතා ස්වභාවය උපමා පහකින් දක්වා ඇත.

2 වේදනාව =දිය බුබුළක් වැනිය 1රුපය = ලපණ පිඩක් වැනිය 3 සඤ්ඤාව = මිරිභුවක් වැනිය 4 සංස්කාර = කෙසෙල් කඳක් වැනිය 5 විඤඤාණය = මායාවක් වැනිය

දුක්බ ලක්ෂණය

ලොව උපන් සත්වයෝ සැප යැයි සිතා විඳින සියලු විඳීම් තාවකාලික ය.ඒවා අවසානයේ දුක් සහිත වේ. බුදු රජාණන්වහන්සේ මංගල ධර්ම දේශනයේ සත්වයා විඳින වැදැරුම් දුක් පිළිබඳ දේශනා කළ සේක.

- 1 ජාති දුක (ඉපදීමේ දුක)
- 2 ජරා දුක (මහලු වීමේ දුක)
- 3 ව්යාධි දුක (ලෙඩවීමේ දුක)
- 4 මරණ දුක
- 5 පුයයන් ගෙන් වෙන් වීමේ දූක
- 6 අපුියයන් හා එක්වීමේ දුක
- 7 කැමති දෙය තොලැබීමේ දුක
- 8 පංච උපාදානස්කන්ධ දූක

අතාත්ම ලක්ෂණය

අාත්ම යනු ස්ථීර වූ ,නොවෙනස්ව පවතින ආත්මයක් හෙවත් මම යැයි ගත හැකි පදාර්ථයක් ඇති බව පිළිගැනීමයි.

බුදු දහම මෙම ආත්ම වාදය පිළිනොගත් අතර එබඳු නොවෙනස්වන ආත්මයක් නැති බව පෙන්වා දෙයි.මම හෙවත් ආත්මය යනු සම්මුතියකි. එබැවින් අනිතා දෙය දුක් සහිත වේ .දුක් සහිත බැවින් අනාත්ම වේ.

ත්රිලක්ෂණය පිළිබඳ දැන ගැනීමෙන් අපට ලබාගත හැකි ප්රයෝජන

- * අසීමිත ආශාවන්ගෙන් තොර වීම.
- * අල්පේච්ඡ බව.
- * ලද දෙයින් සතුටු වීම.
- * අට ලෝ දහමින් කම්පා නොවීම.
- * ඉන්දිය සංවරය
- * අනුන් හා සුහදව දිවි ගෙවීම .
- * විදර්ශනා වැඩීමට යොමු වීමෙන් සසර දුකින් මිදී නිවන් පසක් කිරීම.

ඇගයීම

- 1 ත්රිලක්ෂණය නම් කරන්න.
- 2 ත්රිලක්ෂණය පිළිබඳ ඇතුළත් වන බුද්ධ දේශනාව කුමක් ද?
- 3 ත්රිලක්ෂණය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- 4 පංචස්කන්ධයේ අනිතා ස්වභාවය දැක්වෙන උපමා පහ ලියන්න.
- 5 ත්රිලක්ෂණය පිළිබඳ දැන ගැනීමෙන් අපට ලබාගත හැකි ප්රයෝජන 3 ක් ලියන්න.

පිළිතුරු

- 1) අනිතා , දුක්ඛ , අනාත්ම
- 2) අනිතා යනු වෙනස් වීමයි. දුක්ඛ යනු ජාති, ජරා, ව්යාධි, මරණ ආදී සසර දුකය. අනාත්ම යනු වෙනස් නොවන ආත්මයක් නැති බව ය.
- 3) අනත්ත ලක්ඛණ සූතුය.

- රූපය = ලපණ පිඩක් වැනිය
- වේදනාව =දිය බුබුළක් වැනිය
- සඤ්ඤාව = මිරිභුවක් වැනිය
- සංස්කාර = කෙසෙල් කඳක් වැනිය
- විඤඤාණය = මායාවක් වැනිය

5)

- * අසීමිත ආශාවන්ගෙන් තොර වීම. * අල්පේච්ඡ බව. * ලද දෙයින් සතුටු වීම.

ස්තූතියි!

තෙරුවන් සරණයි!